

**UNIVERZITET U TUZLI  
FAKULTET ZA TJELESNI ODGOJ I SPORT**

**PLAN I PROGRAM POSTDIPLOMSKOG STUDIJA  
U ŠKOLSKOJ: 2004/2005. GODINI**

**VODITELJ: dr.sci. Zumreta Nožinović, van. prof.**

## **1.UVOD**

Na studijskom odsjeku fizička kultura na Filozofskom Fakultetu u Tuzli nastava na postdiplomskom studiju se izvodi od 1996 godine.Kolegiji nastavno-naučnog vijeća postdiplomskog studija je mišljenja da je neophodno pristupiti novom organizacijskom i sadržajnom obliku novog studija.Ovaj nastavni plan i program predstavlja upravo organizacijski i sadržajno novi oblik studija,u skladu sa savremenim intencijama organizovanja na visokoškolskim institucijama našeg profila.

## **2. Uslovi za upis**

Na postdiplomskom studiju mogu se upisati studenti koji su završili dodiplomski studij na fakultetima za fizičku kulturu, odsjek za fizičku kulturu pri Filozofskom ili Pedagoškom fakultetu i Medicinskom fakultetu sa odličnim i vrlo dobrim uspjehom.Iznimno u slučaju kada se radi o kvalitetnim kandidatima moći će se upisati i oni koji su završili dodiplomski studij sa dobrim uspjehom , ukoliko imaju odličan ili vrlo dobar uspjeh iz predmeta za koje kandidat bira predmete usmjeravajućih kolegija postdiplomskog studija.U tom slučaju moraju priložiti dvije pismene preporuke uglednih profesora iz svoje specijalnosti. Mimo ovih kriterija neće biti upisa studenata. Jedan od uslova je i poznavanje jednog svjetskog jezika. Izbor kandidata na osnovu uredno raspisanog konkursa vrši voditelj postdiplomskog studija. Raspisivanje konkursa i uslovi upisa kandidata-postdiplomaca,obavit će se u skladu sa pravilnikom o organizovanju diplomskog,postdiplomskog studija i postupka za sticanje doktoratanauka u JU Univerzitet u Tuzli.

## **3. Organizacija studija**

Postdiplomski studij se izvodi prema nastavnom planu i programu postdiplomskog studija i traje dvije godine (četiri semestra).Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara i konsultacija. Nastava će se izvodi u prvom semestru u trećoj sedmici marta , aprila i maja . U drugom semestru u drugoj sednici novembra, decembru i januaru.U trećem semestru u četvrtoj sedmici marta , aprila i maja. Postdiplomski studij se organizuje u prostorijama Filozofskog Fakulteta u Tuzli u vrijeme koje ne remeti redovno izvođenje nastave na dodiplomskom studiju. Postdiplomskim studijem rukovodivoditelj postdiplomskog studija.Administrativno će tehničke poslove obavlja ovlašteno lice fakulteta.

Kandidat postdiplomac stiće pravo na ispit kada odsluša predmet i ispuni ostale obaveze utvđene nastavnim planom i programom za taj predmet i ovjeri semestar.Ispiti su javni i polažu se usmeno.Postdiplomski studij se završava izradom i odbranom magistarskog rada. Kandidata-postdiplomca vodi mentor iz oblasti za koji se opredjeli. Prihvatanje teme magistarskog rada,određivanje mentora i ukupni administrativni poslovi vezani za zavšetak postdiplomskog studija kao i finansijski plan izvršiće se u skladu sa odredbama pravilnika o organizovanju postdiplomskog studija i postupku za sticanje doktora nauka na JU Univerzitetu u Tuzli.

#### 4. Kolegij nastavnika postdiplomskog studija

Voditelj postdiplomskog studija: dr. sci. Zumreta Nožinović , van-prof.

Prijedlog imenovanja nosilaca predmeta na postdiplomskom studiju za znanstveno usavršavanje iz oblasti tjelesnog odgoja i sporta.

Predmeti:	Nastavnici:
1. Antropologija sporta	dr. Branimir Mikić red. prof .
2. Kvantitativne metode sa metodologijom naučnog istraživanja	dr. Ferhat Nožinović , red. prof
3. Transformacioni procesi u sportu	dr. Ferhat Nožinović, van. prof.
4. Testiranje i mjerenje u sportu	doc.dr. Meho Alić-Partić
5. Metodika tjelesnog odgoja i sporta	dr. Zumreta Nožinović, van. prof.
6. Biološko medicinski aspekti sporta	dr. Faruk Čišić, red prof.
7. Mediji i sport	dr. Nail Kurtić , van. Prof.

Nosioci kolegija predmeta su i ispitivači na ispitima .

## 5. NASTAVNI PLAN

Predmeti:		broj časova po semestru				
		I	II	III	IV	UKUPNO
1	Antropologija sporta	25	---	---	---	25(20P-5K)
2	Kvantitativne metode sa metodologijom naučnog istraživanja	---	25	---	---	25(15P-5K-5S)
3	Transformacioni procesi u sportu	---	---	25	---	25(20P-5K)
4	Testiranje i mjerenje u sportu	25	---	---	---	25(20P-5K)
5	Metodika tjelesnog odgoja i sporta	---	25	---	---	25(20P+5K)
6	Biološko medicinski aspekti sporta	25	---	---	---	25(20P-5K)
7	Mediji i sport	---	---	25	---	25(15P-5K-5S)
8	Magistarski rad	---	---	---	75	75
UKUPNO SATI		75	50	50	75	

NAPOMENA: P=PREDAVANJA; K=KONSULTACIJE; S=SEMINARSKI

Poslije završetka prvog semestra studenti postdiplomci polašu ispite:

- Antropologija sporta
- Testiranje i mjerenje u sportu
- Biološko medicinski aspekti sporta

Poslije završetka drugog semestra studenti postdiplomci polašu ispite:

- Metodika tjelesnog odgoja i sporta
- Kvantitativne metode sa metodologijom naučnog istraživanja

Poslije završetka trećeg semestra studenti postdiplomci polašu ispite:

- Transformacioni procesi u sportu
- Mediji i sport U toku četvrtog semestra kandidat radi magistarski rad.

JU UNIVERZITET U TUZLI  
FAKULTET ZA TJELESNI ODGOJ I SPORT  
Postdiplomski studij: Tjelesni odgoj i sport

## **6. NASTAVNI PROGRAMI**

### **6.1. Nastavni predmet : ANTROPOLOGIJA SPORTA**

Voditelj kolegija :**dr. sci. Branimir Mikić, red. prof.**  
**Fond sati: 20P + 5K**

#### **1. ANTROPOLOGIJA**

##### **1.1. Razvoj antropologije**

##### **1.2. Antropološki kibernetički modeli**

##### **1.3. Antropološka genetika**

##### **1.4. Relacije između antropoloških karakteristika**

#### **2. ESENCIJALNE ANTROPOMOTORIČKE SPOSOBNOSTI**

##### **2.1. Razvoj pojedinih antropomotoričkih sposobnosti**

##### **2.2. Govor æ varijabla motoričkog zadatka u procesu motoričkog učenja**

##### **2.3. Motorno učenje æ navika umijjenja - vještina**

#### **3 OPŠTI MEHANIČKI PRINCIPI HUMANE LOKOMOCOJE**

##### **3.1. Uloga mišića kostiju i zglobova u lokomociji**

##### **3.2. Kinematika lokomotornog aparata**

##### **3.2.1. Osnove kinematičke šeme složenih pokreta**

##### **3.3. Dinamika lokomotornog aparata**

##### **3.3.1. Sile koje djeluju na tijelo**

### **3.3.2. Procjena dinamičkih veličina gibanja pomoću modela**

## **4. PSIHOLOGIJA SPORTA**

**4.1. Komponente uspjeha u sportskoj aktivnosti**

**4.2. Konativni regulativni mehanizmi i uspjeh u sportu**

**4.3. Kognitivne sposobnosti i strukturalni model**

**4.4. Motivacijski procesi kao faktor izbora i perzistencije u sportskoj aktivnosti**

## **5. SITUACIONO MODELIRANJE U SPORTTSKOM TRENINGU**

**5.1. Monostrukturni ciklični situacioni model**

**5.2. Polistrukturni ciklični situacioni model**

**5.3. Polistrukturni kompleksni situacioni model**

**5.4. Tehnologija upravljanja situacioni modelima**

**5.5. Situaciono modeliranje tehnologije treninga**

**5.6. Situaciono modeliranje tehnologije oporavka**

**5.7. Optimalizacija upravljanja trenažnim procesima**

**5.8. Efikasnost upravljanja tehnologijom vježbanja i trninga**

## **6. SOCIOLOGIJA SPORTA**

**6.1. Sociologija sporta kao multiparadigmatska znanost**

**6.2. Sport šta je to?**

**6.3. Sport i socijalna stratifikacija**

**6.4. Sport i socijalizacijski proces**

**6.5. Pojedinac i grupa u sportu**

## 6.6. Sport i kolektivno ponašanje

## 6.7. Sociologija sporta - start - stari ili novi pogled na isto?

## 6.8. Društveno kulturni ambijent mogućnosti razvoj atjelesnog odgoja i sporta

## 7. FITNES I SPORT

## 8. OBLIK I GRAĐA ČOVJEKOVOG TJELA

### 8.1. Sistem organa za kretanje

### 8.2. Opšte strukturno æ funkcionalne karakteristike čovječijeg organizma

### 8.3. Energetska osnova tjelesne aktivnosti i energetske kapaciteti

### 8.4. Funkcionalna dijagnostika

### 8.5. Osobitosti prehrane sportista

Način izvođenja nastave : predavanja, konsultacije

Način polaganja ispita : smeno

## L I T E R A T U R A

- Bergstrom J, Hultman E. A study of the glycogen metabolism during exercise in man. *Scand J Clin Lab Invest* 1967; 19:218-226.
- Bremer J. Carnitine metabolism and function. **Physiol Rev** 1983; 63:
- Bruni J. **Gamma Oryzanol: The Facts**. Long Island, NY, 1988.
- Burke ER, EPO: Heart-stopping performance. **Winning** 1990;
- Colgan M. **Your Personal Vitamin Profile**. New York: Morrow, 1982.
- Canale C, et al. Bicycle ergometer and echocardiographic study in healthy subjects and patients with angina pectoris after administration of L-carnitine: semiautomatic computerized analysis of M-mode tracing. **Int J Clin Pharmacol Terh Toxicol** 1988;26:221.
- Colgan M. Inosine. **Muscel - fitness** 1988; Jan: 94-96, 204-206.
- Danforth, WH. Glycogen synthase activity in skeletal muscle:
- Danforth WH. Activation of the glycolytic pathway in muscle. In: Chance B, Estabrook RW, eds. **Control of Energy Metabolism**. New York: Academic Press, 1965:287-298.
- Drazmin B, et al., eds. **Insulin Action**. New York: Alan R Liss, 1989.
- Daughaday WH, ed. **Endocrine Control of Growth**. New York: Elsevier, North Holland Press, 1981.

- Dussault J, et al. Effect of somatostatin on thyrotropin, prolactin, growth hormone and insulin responses to thyrotropin releasing hormone and arginine in hypothyroid and acromegalic subjects. **Can Med Assoc J** 1977; 117:478.
- Daughaday WH, ed. **Endocrine Control of Growth**. New York: Elsevier, North Holland Press, 1981.
- Mikić B.: Osnovi psihomotorike čovjeka. Tuzla: Filozofski fakultet 2000.
- Mikić, B.: Metodološki pristup proučavanja problema anksioznosti kod sportista. Novi Sad: Zbornik radova III kongres pedagoga fizičke kulture Jugoslavije. 1987.
- Mikić, B., Lazarević LJ.: Ispitivanje stanja takmičarske anksioznosti pomoću upitnika CKAI-2 i prediktivna vrijednost njegovih skala. Beograd: Fizička kultura br.1.
- Mikić, B., Osnovi psihologije sporta. Tuzla: Print Com. 1997.
- Lazarević, LJ.: Psihološke osnove fizičke kulture. Beograd: Nik —Partizan“ 1987

JU UNIVERZITET U TUZLI  
FAKULTET ZA TJELESNI ODGOJ I SPORT

Postdiplomski studij : Tjelesni odgoj i sport

6.6. Nastavni program za predmet: **BIOLOŠKO - MEDICINSKI ASPEKT  
SPORTA**

**Voditelj kolegija: dr. sci. FARUK ČIŠIĆ, red. prof.**  
**Fond sati: 20P + 5K**

1. Naučna oblast humane biologije i njeno mjesto u istraživanjima u fizičkoj kulturi. Multidisciplinarnost istraživanja u fizičkoj kulturi.
2. Zakonitosti ontogenetskog razvoja čovjeka sa posebnim osvrtom na značaj naslijeđa i genetskih zakonitosti u razvoju morfoloških i funkcionalnih svojstava i karakteristika ljudskog organizma. Razvojni trend morfoloških i funkcionalnih odlika i vezanost njihovog poznavanja u vezi sa mogućnostima planiranja i programiranja fizičkih napora osoba različitog uzrasta.
3. Struktura morfoloških dimenzija oba pola i različitih uzrasta sa analizom rezultata nekih istraživanja u ovoj oblasti.
  - 3.1. Opis testova i tehnika mjerenja morfoloških dimenzija
4. Specifičnost morfoloških i funkcionalnih dimenzija žena i njihov značaj sa aspekta mjesta i uloge žene u savremenom sportu
5. Biofiziološke zakonitosti i karakteristike starenja organizma sa posebnim osvrtom na mogućnost produženja sposobnosti prilagođavanja starijih ljudi na tjelesne aktivnosti i



naprezanja

6. Uticaj prekomjernih tjelesnih napora u smislu reverzibilnih i inverzibilnih pozitivnih i negativnih transformacija organizma vješbača i psortista različitog uzrasta
7. Morfološke i funkcionalne odlike vješbača i sportista i njihov značaj sa aspekta selekcije mladih za vrhunska ostvarenja
8. Uticaj tjelesnih napora na proces transformacije funkcionalnog sistema organizma
9. Elementarne funkcionalne karakteristike efekorskog sistema
  - fiziološki aspekti adaptacijske promjene u treningu,
  - fiziološki aspekti brzine,
  - fiziološki aspekti izdržljivosti,
  - aerobni kapacitet,
  - anaerobni kapacitet,
  - funkcionalno dijagnostički postupci za procjenu energetskog kapaciteta

## L I T E R A T U R A

1. Gujton: Medicinska fiziologija: izdanje Medicinska knjiga, Beograd-Zagreb
2. N. Jakovljević: Biohemija sporta, izdanje Partizan, Beograd.
3. P.O. Astrand and B. Saltin: Textbook of work Psychology, Izdanje MC Graw/Hill Book Compagnie, London
4. B. Pernow and B. Saltin: Muscle Metabolism During Exercise, Plenum Press. New York/London
5. K. Lange Anderson i sar.: Osnovi testiranja fizičkim naporom, Izdavač: Institut za stručno usavršavanje, Beograd
6. L. Larson: Fitness, Health and work capacity, Izdavač: McMillan Publishing Co. New York
7. R.J. Shepard: International Biological Programme Human Physiological work capacity, Izdavač: Cambridge University Press, London
8. J.R. Poortmans, Biochemistry of Exercise (3), Izdavač: S. Karger Basel.
9. Devries, H.: Fiziologija fizičkih napora u sportu i fizičkom vaspitanju, Beograd, 1976 Farfelj, V.S.: Fiziologija sporta, Moskva, 1960
10. Stuka, K.: Fiziologija sporta. «Sportska tribina», Zagreb, 1975
11. Mikić, B., Čišić, F., Ahmetović, O.: Osnove ishrane sportista. Filozofski fakultet, Tuzla, 1999
12. Medved, R.: Sportska medicina. «Sportska knjiga», Beograd, 1977
13. Heimer, S., B. Matković, R. Medved i E. Zuskin: Praktikum kineziološke fiziologije. Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb, 1985
14. Bajić, M.: Kineziološka fiziologija (skripta). Pedagoški fakultet, Osijek, 1986
15. Đorđević, V.: Ergometrija. Medicinska knjiga. Beograd-Zagreb, 1978

JU UNIVERZITET U TUZLI  
FAKULTET ZA TJELESNI ODGOJ I SPORT  
Postdiplomski studij :Tjelesni odgoj i sport

#### 6.4. Nastavni program za predmet: **TESTIRANJE I MJERENJE U SPORTU**

Voditelj kolegija: **Dr Meho Alić-Partić, docent**

**Fond sati:20P + 5K**

-osnovni model istraživanja (određivanje pojave, određivanje relacija sa relevantnim faktorima, evaluacija promjena)  
-operacionalizacija pojava, faktora, postupaka, promjena  
-definisane pojave i **modeli antropoloških karakteristika**, osnovne dimenzije, varijable

#### **MOTORIČKE SPOSOBNOSTI**

\*110 testova; pretpostavljeno 23 primarne sposobnosti i 4 sekundarna faktora  
dobijeno 24 primarna faktora nejednakog opsega i važnosti od kojih je 5 jasno definisanih  
-brzina rješavanja kompleksnih zadataka -motorička informisanost -funkcionalna koordinacija primarnih sposobnosti -agilnost -motorička edukabilnost  
\*dobijeno 6 sekundarnih faktora: -motorička inteligencija -tjelesna snaga -funkcionalna koordinacija primarnih sposobnosti -generalni faktor brzine -mišićna izdržljivost -fleksibilnost

#### **MORFOLOŠKE KARAKTERISTIKE**

\*23 morfološke (antropometrijske) mjere -longitudinalna dimenzionalnost skeleta -transverzalna dimenzionalnost skeleta -volumen i masa tijela (mišićna masa) -potkožno masno tkivo  
\*generalni faktor rasta i razvoja

#### **KOGNITIVNE SPOSOBNOSTI**

\*31 test za procjenu intelektualnih (kognitivnih) sposobnosti -efikasnost procesora za

- serijalnu analizu informacija -efikasnost procesora za paralelnu analizu informacija -efikasnost procesora za dekodiranje i strukturiranje informacija - količina efikasnih informacija u trajnoj memoriji
- \*generalni faktor inteligencije (efikasnost centralnog procesora)

### **KONATIVNE KARAKTERISTIKE**

- \*55 testova i inventara -efikasnost sistema za mobilizaciju energije -efikasnost sistema za regulaciju i kontrolu reakcija odbrane -efikasnost sistema za regulaciju i kontrolu reakcija napada -efikasnost sistema za regulaciju i kontrolu organskih reakcija -efikasnost sistema za kontrolu i koordinaciju regulativnih funkcija -efikasnost sistema za integraciju u socijalno polje -(fleksibilnost sistema regulativnih mehanizama) -(fleksibilnost integrativnog sistema)

### **KARAKTERISTIKE SOCIJALNOG STATUSA**

- \*57 indikatora socijalnog statusa sa subsisteme: -socijalizacijski subsistem (obrazovni i demografski) -institucionalni subsistem (radni i društveni položaj) -sankcijski subsistem (ekonomski i rezidencijalni status)
- \*izolovano 9 značajnih dimenzija socijalnog statusa -bazični standard porodice - nadprosječni standard porodice -društveno-politički status oca -društveno-politički status majke -politička orijentacija porodice -profesionalno-edukativni status roditelja -profesionalno-edukativni status subjekta -primarni rezidencijalni status roditelja -rezidencijalni status subjekta
- fiziološke sposobnosti  
-biomehaničke sposobnost

### **-instrumenti i postupci mjerenja u kineziologiji**

- antropometrijske mjere (3-6 puta, različiti mjerioci)
- testovi motoričkih sposobnosti (barem 3 itema)
- psihološki testovi (neophodnost psihološkog tumačenja)
- skale procjene (kondenzovanje procjena procjenjivača)
- upitnici (standardizacija i normalizacija)

### **osnovne karakteristike mjerenja**

- objektivnost (provjera, kondenzovanje)
- diskriminativnost (karakteristike distribucije, normalizacija)
- pouzdanost (kompozit, image i Harrisova metrika)
- reprezentativnost (Guttmanova teorija)
- valjanost (faktorska, eksterna, prognostička)

Način izvođenja nastave: **Predavanje i konsultacije**

Način pilaganja ispita :**Usmeno**

LITERATURA:

Momirović, K.; Wolf, B. (1996): Uvod u teoriju mjerenja cel. Osnovne mjerne karakteristike kompozitnih testova.  
Beograd, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja. (elektronsko izdanje)

Mikić, B., I sar. (2000): Testiranje u spurtu. Fakultet za fizičku kulturu, Tuzla.

Mikić, B., (1999): Psihomotorika Fakultet za fizičku kulturu, Tuzla.

Mlacko, J.; Popović, D. (1996): Osnove kineziološke metodologije. Niš, Filozofski fakultet.

Petrović, K.; Hošek, A. (1986): Prilozi za sociologiju sporta. Zagreb, Fakultet fizičke kulture.

Horga, S. (1996): Psihologija sporta. Zagreb, Fakultet fizičke kulture.

Kineziologija, 1-2, 1975.

(članci o pouzdanosti antropometrijskih mjerenja i motoričkih testova; članci o strukturi morfološkog i motoričkog prostora)

Šoše, H.; Rađo, I. (1998): Mjerenja u kineziologiji. Fakultet za fizičku kulturu, Sarajevo.

JU UNIVRZITET U TUZLI  
FAKULTET ZA TJELESNI ODGOJ I SPORT

Postdiplomski studij :Tjelesni odgoj i sport

6.5. Nastavni program za predmet: **Metodika tjelesnog odgoja i sporta**

**Voditelj kolegija: Dr. sci. Zumreta Nošinović, van. prof**  
**Fond sati: 20P+5K**

## **1. Cilj i zadaće:**

Cilj metodike tjelesnog odgoja i sporta je da osposobi studente za izvođenje svih oblika rada u tjelesnom i zdravstvenom odgojno-obrazovnom području. Navedeno podrazumijeva izvođenje nastave tjelesne i zdravstvene kulture, izvannastavnih, izvanškolskih i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada s djecom, učenicima i studentima. Shodno tako postavljenom cilju, zadaće kineziološke metodike sadrže opće i posebne smjernice koje su diferencirane prema dobi i spolu subjekata koji su uključeni u redovit ili poseban program nastave tjelesne i zdravstvene kulture. Prvi se odnosi na subjekt urednog zdravstvenog statusa, a drugi na subjekt oštećenja zdravlja. Pritom, navedene smjernice specifične su u zavisnosti od razine odgojno obrazovnog programa tjelesnog i zdravstvenog odgojno-obrazovnog područja. Sagledavajući navedeni prostor kroz metodičke različitosti od mlađe dobne skupine predškolske dobi, do studentske populacije. Ovim programom student stiče ukupno potrebna znanja iz svih pojedinih dijelova predmeta metodike tjelesnog odgoja i sporta.

## **2. Program:**

Pojam, definicija metodike tjelesnog odgoja i sporta .

Razvoj metodike tjelesnog odgoja i sporta.

Odnos metodike tjelesnog odoja i sporta prema posebnim metodikama i drugim znanostima.

Predmet, metode i specifičnost istraživanja metodike tjelesnoh odgoja i sporta.

Programiranje istraživanja u metodici tjelesnog odgoja i sporta.

Tjelesno i zdravstveno odgojno-obrazovno područje (cilj i zadaci tjelesnog odgojno-obrazovnog područja, mjesto i uloga tjelesnog i zdravstvenog odgojno-obrazovnog područja u odgojno obrazovnom sustavu, povezanost tjelesnog i zdravstvenog odgojno-obrazovnog područja sa drugim odgojnoobrazovnim područjima). Ustavna i zakonska regulativa tjelesnog i zdravstvenog odgojno-obrazovnog područja. Osnovne karakteristike plana i programa tjelesnog i zdravstvenog odgojno-obrazovnog područja i nastavnih planova i programa tjelesne i zdravstvene kulture. Odgojno-obrazovni proces (uloga odgojno-obrazovnog procesa u realizaciji ciljeva i zadataka tjelesne i zdravstvene kulture, opće karakteristike i sadržaji odgojno-obrazovnog procesa). Motoričko obrazovanje (opće karakteristike motoričkih znanja i dostignuća, metode za usavršavanje motoričkih znanja i dostignuća). Nastavni proces (osnovne karakteristike nastavnog procesa, organizacija nastavnog procesa, tok nastavnog procesa, mjere osiguranja nastavnog procesa). Metodički organizacijski oblici rada (frontalni, grupni i individualni oblici rada), metode rada (nastavne metode, metode učenja i vježbanja). Pripremanje nastavnika za sat (teorijsko, metodičko i organozacijsko pripremanje nastavnika, pismena priprema nastavnika za sat tjelesne i zdravstvene kulture). Planiranje i programiranje (pojam i definicija planiranja i programiranja, etape planiranja i programiranja, definiranje ciljeva i zadataka, izbor i vrednovanje nastavnih cjelina i tema, sastavljanje nastavnih jedinica). Praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje (vrste, metode i

sadržaji praćenja i provjeravanja, praćenje i provjeravanje učenika oštećenog zdravlja, vrste, načela, sadržaji, načini i tehnike ocjenjivanja). Planovi i programi tjelesnog i zdravstvenog odgojno-obrazovnog područja sa djecom predškolske dobi, učenicima osnovne i srednje škole i studentskom populacijom (struktura i karakteristika osnovnih i posebnih programa).

Karakteristike i posebnosti metodike tjelesne i zdravstvene kulture po dobnim skupinama (metode rada i metodologija praćenja i vrednovanja).

Način izvođenja nastave: **predavanje, konsultacije**

Način polaganja ispita: **usmeno**

## L I T E R A T U R A

1. Findak, V.: Metodika tjelesne i zdravstvene kulture. Školska knjiga, Zagreb, 1989.
2. Ivanković, A.: Tjelesni odgoj djece predškolske dobi. Školska knjiga, Zagreb, 1988.
3. Findak-Mironović-Schmidt-Šnajder: Tjelesna i zdravstvena kultura u predmetnoj nastavi. Školska knjiga, Zagreb, 1986.
4. Findak, V.: Tjelesni odgoj u osnovnoj školi. Školska knjiga, Zagreb, 1979.
5. Reljić, J.: Planiranje nastave tjelesnog odgoja u srednjim školama. Školska knjiga, Zagreb, 1986.
6. Nošinić, Z.: Tjelesni i zdravstveni odgoj s metodikom, Filozofski fakultet, Tuzla, 1995

JU UNIVERZITET U TUZLI  
FAKULTET ZA TJELESNI ODGOJ I SPORT  
Postdiplomski studij :Tjelesni odgoj i sport

6.2. Nastavni program za predmet: **Kvantitativne metode sa metodologijom naučnog istraživanja**

Voditelj kolegija: **Dr. Ferhat Nožinić, van. prof.**

**Fond sati: 15P+5K+5S**

Ciljna orijentacija kolegija je nastavak edukacije slušalaca iz oblasti kvantitativnih metoda i metodologije naučno-istraživačkog rada.

Kao krajnji cilje osposobljavanje slušalaca za samostalno kreiranje i sprovođenje znanstveno istraživačkih projekata utemeljenih na principima i postulatima predmeta i problema vezanih za tjelesni odgoj, sportsku rekreaciju i sport.

U okviru kolegija slušaoci nadograđuju svoja saznanja o univarijantnim metodama i multivarijantnim metodama za procesuiranje podataka. Osim toga, program definira da slušaoci postdiplomskog studija upoznaju se sa novim tehnologijama računara i računskih mreža kao i sa savremenim softverima za unos i obradu podataka.

## **PROGRAM**

Metodološki u okviru programa biće obrađene i proširene faze znanstveno istraživačkog rada: operacionalizacija problema, ciljeva i osnovnih hipoteza istraživanja, izrada eksperimentalnih nacrti, definisanje populacije i odabir uzoraka ispitanika, izbor mjernih instrumenata i određivanje strategije za obradu i analizu podataka.

Konstrukcija i metodološka postavka seminarских, magistarskih i projektnih radova.

Osnovne teorije sistema, karakteristike stanja kinezioloških sistema, definiranje integriteta i međuzavisnosti antropoloških obilježja, eksperimentalnih rezultata.

Principi upravljanja procesom vježbanja: znanstveno utemeljenje upravljanja procesom vježbanja, opće zakonitosti planiranja i programiranja procesa vježbanja, spoznaje aktuelnih problema.

Promjenljivost antropoloških obilježja i motoričkih znanja: uticaj antropoloških karakteristika na motoričku efikasnost u kineziološkim aktivnostima.

## **Eksperimentalni nacrti**

Eksperimentalni i kvaziekperimentalni nacrti, osnovi teorije vjerovatnoće, normalnost raspodjele,

parametri normalne raspodjele.

H-kvadrat raspodjela, multivarijantna normalna raspodjela, relacije kontinuiranih varijabli, korelacije.

## **METODE ISTRAŽIVANJA**

Principi znanstvene zasnovanosti, generatori hipoteza u sportu, tjelesnom odgoju, sportskoj rekreaciji, metode za prikupljanje informacija i metode za konvenciju i transformaciju informacija.

## **FAKTORSKA ANALIZA**

Komponentni model faktorske analize, glavne komponente, orogonalni kriteriji, kose transformacijedirektna oblimin transformacija, druge strategije faktorske analize image i antiimage metoda, faktori viših redova i pravila ponašanja u faktorskoj analizi.

### **KANONIČKA KORELACIONA ANALIZA**

Strategija kod projektovanja eksperimenata i primjena kanoničke korelacione analize.

### **REGRESIONA ANALIZA**

Logičke osnove regresione analize, programska obrada, redosljed interpretacije u regresionoj analizi, kao i problemi kod formulisanja modela za regresionu analizu, logički modeli za izbor prediktorskih varijabli, pravila kod formiranja modela.

### **DISKRIMINATIVNA ANALIZA**

Analiza kvantitativnih promjena, diskriminativna analiza pod modelom razlika, redosljed logičke interpretacije u diskriminativnoj analizi, problemi kod formiranja modela za primjenu diskriminativne analize i pravila formiranja modela.

### **TAKSOMANSKA ANALIZA**

Multidimenzionalno skaliranje, algoritam Cruskal, algoritam Ggoldfri, modeli nezavisnih grupa, hijerarhijski model,mjere udaljenosti, modeli polarnih personala.

### **ANALIZA NUMERIČKIH PODATAKA**

Analiz akontigencijskih tabela, testiranje hipoteze o nezavisnosti, standrdne mjere asocijacije, kanonička dekompezicija kontigencijskih tabela, analiz krz korespondenciju.

### **UNIVARIJANTNA I MULTIVARIJANTNA ANALIZA VARIJANSE**

### **PROGRAMSKA IZRADA ŠEMA I GRAFIKONA U FUNKCIJI PRIKAZIVANJA I LOGIZIRANJA DOBIJENIH REZULTATA**

Načimn izvođenj a nastave: **Predavanja, seminari, konsultacije** Način polaganja ispita :

**Usmeno** Obavezan seminarski rad: **izrada projekta istraživanja**

### **L I T E R A T U R A**



Bala, G.:Logičke osnove metoda za analizu podataka iz istraživanja u fizičkoj kulturi, Novi Sad, 1986.

Fulgosi, A.: Faktorska analiza Školska knjiga, Zagreb, 1979.

Momirović, K.: Metode za transformaciju i konverzaciju kinezioloških istraživanja o informacija.

Institut za kineziologiju, Zagreb, 1972.

Momirović, K.: Kvantitativne metode za programiranje i kontrolu treninga, Fakultet za fizičku kulturu,

Zagreb, 1984.

Rađo I., Wolf B., Hadžikadunić M.; Kompjuteru sportu, Fakultet sporta, Sarajevo, 1999.

Rađo I., Wolf B.;Kvantitativne metode u sportu o metode za klasifikaciju, Sarajevo, 2001.

Rađo I.: Transformacioni procesi motoričkih i funkcionalnih sposobnosti sa različitih aspekata u plivanju, Fakultet za fizičku kulturu, Sarajevo, 1998.

Viskić-Štalc N.: Elementi faktorske analize, Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb, 1991.

Šoše H.,i saradnici : Vodić za pisanje stručnih i naučnih radova u kineziologiji, Fakultet za fizičku kulturu, Sarajevo, 1998.

Šoše H., Rađo I.: Mjerenje u kineziologiji, Fakultet za fizičku kulturu, Sarajevo, 1998.

Wolf B., Rađo I.: Analiza manifestnih varijabli, Fakultet za fizičku kulturu, Sarajevo, 1998

JU UNIVERZITET U TUZLI  
FAKULTET ZA TJELESNI ODGOJ I SPORT

Postdiplomski studij :Tjelesni odgoj i sport

### 6.3. Nastavni program za predmet : **TRANSFORMACIONI PROCESI U SPORTU**

Voditelj kolegija: **Dr. FERHAD NOŽINOVIĆ, red. prof.**

**Fond sati: 20P+5K**

Sportski trening, kao najznačajniji dio složenog kibernetičkog sistema sportske pripreme, predstavlja skup postupaka i aktivnosti kojima se podvrgava sportaš u cilju razvoja izuzetno širokog spektra svojih sposobnosti na putu ka maksimalnom sportskom rezultatu.

#### **PLAN I PROGRAM PREDMETA:**

1. Osnovni pojmovi sporta i sportskog treninga; pojam i karakteristike sporta; suština sportskog treninga; proces stvaralaštva i nauka u sportu.
2. Multidimenzionalni pristup ličnosti; antropološke karakteristike sportista; antropometrijske karakteristike; motorne sposobnosti; funkcionalne sposobnosti, kognitivne sposobnosti; konativne karakteristike; sociološke karakteristike. Relacije između antropoloških karakteristika, multivarijantne metode utvrđivanja strukture antropoloških karakteristika i njihovih relacija.
3. Kibernetički pristup sportskom treningu; Proces upravljanja; Cirkulacija informacija; Model i modeliranje; Funkcioniranje sistema; Algoritmi i programi.
4. Sredstva, metode i opterećenja treninga; Metode određivanja trenašnog opterećenja.
5. Zakonitosti sportskog treninga; Pojam principa i zakonitosti; Polazne osnove pri formiranju zakonitosti sportskog treninga. Metode istraživanja zakonitosti adaptivnih procesa.
6. Konstrukcija sportskog treninga; Ritmička oscilacija radnog učinka; Struktura treninga; Sportska forma.
7. Metodologija sportskog treninga; Takmičarska efikasnost u sportu i trenašna tehnologija. Pojam transformacije. Transformacioni procesi sportskog treninga; Modeliranje hijerarhijske strukture sportskih aktivnosti jednadžba specifikacije. Dijagnosticiranje; Planiranje, Programiranje, Operacionalizacija; Kontrola; Analiza efekata sportskog treninga; Kompariranje planiranih i realiziranih rezultata.
8. Zamor i oporavak sportaša; Metode; Sredstva.
9. Dopunski faktori sportskog uspjeha; Selekcija; Kadrovi; Socijalni status; Materijalni uslovi.

Način izvođenja predmeta: **predavanja, konsultacije** Način polaganja ispita: **usmeno**  
Filozofski fakultet, Tuzla, 1997

## L I T E R A T U R A

1. Kineziologija, Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb, 1971-1999.
2. Malacko, I.: Osnove sportskog treninga, Novi Sad, 1991.
3. Mraković, M.: Kineziologija, Kineziologija br. 1, Zagreb, 1971.
4. Petrovskoj, V.V.: Kibernetika i sport, Zdorovija, Kijev, 1973.
5. Rađo, I. i saradnici: Sporotski trening, FS, Sarajevo, 2000.
6. Rađo, I.: Kompjuter u sportu, FFK u Sarajevu, 1999.
7. Šoti, F.: Uvod u kibernetiku, R.U. "Radivoj Šipranov", N.Sad, 1978.
8. Vašni, Z.: Sistem sportskog treninga, NIPPU, Beograd, 1978.
9. Nošinović, F.: Teorija fizičke kulture, Filozofski fakultet, Tuzla, 1997
10. Nošinović, F.: Teorija fudbala, Filozofski fakultet, Tuzla, 1998
11. Nošinović, F.: Odbojka, Filozofski fakultet, Tuzla, 2000
12. Nošinović, F.: Košarka- teorija igre, Filozofski fakultet, Tuzla, 2001

JU UNIVRZITET U TUZLI  
FAKULTET ZA TJELESNI ODGOJ I SPORT  
**Postdiplomski studij :Tjelesni odgoj i sport**

6.7. Nastavni program za predmet: **MEDIJ I SPORT**

Voditelj kolegija: **Dr sci Nail Kurtić, van. prof.**

**Fond sati:20P + 5K**

### **1. Uvod u komunikologiju**

- Osnovni komunikološki pojmovi
- verbalna komunikacija
- neverbalna komunikacija

### **2. Teorije komuniciranja**

- Biologistička S-R teorija
- Teorija o socijalnoj strukturiranosti publike
- Teorija socijalne kontrole
- O-S-O-R teorije
- Neomarksističke teorije
- Agenda seting teorija
- Teorija koristi i zadovoljstava
- Kulturološke teorije
- Teorije o društvenom konstruiranju realnosti

### **3. Masovni mediji i društvo**

- Masa će masovno društvo će masovna komunikacija
- Na putu do informacijskog društva
- Masovni mediji
- Masovna publika
- Funkcije masovnih medija
- Medijska reprezentacija stvarnosti
- Masovni mediji i društvene promjene
- Disfunkcionalne posljedice masovnih medija
- Determinante masovnih medija

#### **4. Događaj kao izvor i predmet masmedijske poruke**

- Definiranje događaja
- Definiranje sportskog događaja
- Događaj kao percipirani aspekt stvarnosti
- Epistemologija događaja
- Medijski događaj
- Informativna činjenica u medijskoj prezentaciji događaja

#### **5. Sportske organizacije i upravljanje komunikacijom**

- Strategije upravljanja odnosima s javnostima
- Analiza okruženja
- Ciljne javnosti
- Ciljevi koji se mogu ostvariti komuniciranjem
- Strategija imidža

#### **6. Metodi odnosa sa javnošću**

- odnosi sa medijima ( u redovnim; u kriznim situacijama)
- izgradnja vizualnog identiteta
- produkcija događaja
- sponzorstvo
- lobiranje
- odnosi s društvenom zajednicom

#### **7. Tehnike persuazivne komunikacije**

- Afektivna manipulacija
- Kognitivna manipulacija

Način izvođenja nastave: **predavanje, konsultacije**

Način polaganja ispita: **usmeno**

### **L ITERATURA**

- Michael Kunczik i Astrid Zipfel; Uvod u publicističku znanost i komunikologiju; Zaklada Friedrich Ebert, Zagreb, 1998.

- Tijana Mandić, Komunikologija; psihologija komunikacije, Grmeč, Beograd 2001.
- Rolend Lorimer; Masovne komunikacije, CLIO, Beograd 1998.
- France Vreg, Demokratsko komuniciranje, FPN, Sarajevo, 1991.
- Miroljub Radojković, Toma Đorđević, Osnove komunikologije, Čigoja, Beograd 2001.
- Filip Breton; Izmanipulisana reč, CLIO, Beograd, 2000.
- Nail Kurtić, Uvod u teoriju mas-medijske informacije, FF Tuzla, 2000.
- Sem Blok; Odnosi sa javnošću; Beograd 1993
- Naiden, Anne Van der; Public relations; Uvod u odnose sa javnošću; Novi Sad 1993
- Lazar Džamić; Public relations; Beograd 1995
- Dejvid Reg; Odnosi sa medijima; Beograd 1996
- Horst Avenatius; Public Relations : die Grundform der gesellschaftlicheg Kommunikation; Datmstadt 1995
- Franz M. Bogner; Das neue PR-Deuken; Wiena 1990